

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného **P., s. r. o., P., IČO: X.**, právne zastúpeným F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej **A. O., nar. X., bytom V., o vymoženie sumy 543,72 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn.: 14Er/942/2007, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 31. júla 2012, č. k. 2CoE/282/2012-39, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a .**

Povinnej náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Oprávnený podal súdnemu exekútorovi JUDr. Rudolfovi Krutému návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie 16 380,-- Sk s príslušenstvom, a to na základe rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom, zriadeného S. R., a. s., K., IČO: X., zo dňa 21. augusta 2007, sp. zn. SR 6198/07. Následne súdny exekútor požiadal Okresný súd Lučenec o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Vykonaním exekúcie poveril súdneho exekútora Okresný súd Lučenec poverením č. 5606 045971 * zo dňa 11. decembra 2007.

Okresný súd Lučenec uznesením zo dňa 23. februára 2012, č. k. 14Er/942/2007-17 exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že exekučným titulom, na základe ktorého sa vedie exekúcia, je rozhodcovský rozsudok, sp. zn. SR 6198/07 zo dňa

21. augusta 2007, vydaného Stálym rozhodcovským súdom na základe Zmluvy o úvere č. 6680048, uzatvorenej medzi oprávneným a povinným dňa 7. novembra 2006, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú aj Všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré v bode 17 ustanovili, že všetky spory medzi zmluvnými stranami, ktoré vzniknú zo Zmluvy o úvere, vrátane sporov o jej platnosť, výklad alebo zrušenie, budú riešené pred rozhodcovským súdom, ktorý vydal exekučný titul alebo pred všeobecným súdom, pričom právo výberu bolo dané žalujúcej strane.

Exekučný súd odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že Zmluvu o úvere posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka s ohľadom na povahu zmluvných strán, predmet podnikateľskej činnosti veriteľa a obsah Zmluvy. Z uvedených dôvodov predmetný právny vzťah posudzoval aj podľa ustanovení, upravujúcich spotrebiteľské zmluvy v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a ako vzťah, ktorý sa riadi aj Smernicou Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica Rady č. 93/13/EHS“), pričom nekalé podmienky sú podľa čl. 6 ods. 1 a podľa čl. 3 ods. 1 také, ktoré neboli dohodnuté a medzi ktoré podľa prílohy k nej bod 1, písm. q/ patrí aj podmienka, zmyslom alebo účinkom ktorej je neposkytnúť spotrebiteľovi právo, alebo mu brániť v uplatňovaní práva podať žalobu alebo akýkoľvek iný opravný prostriedok, najmä vyžadovať od spotrebiteľa, aby riešil spory neupravené právnymi ustanoveniami výhradne arbitrážou. Exekučný súd konštatoval, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere nebola dojednaná individuálne, čo zjavne vyplýva z jej zaradenia do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru ako súčasti formulárovej zmluvy. Ďalej bola koncipovaná tak, že formálne naplnila podmienku, uvedenú v bode I. písm. q/ prílohy k Smernici Rady č. 93/13/EHS.

Ďalej z povahy samotnej Zmluvy o úvere je zrejmé, že subjektom, ktorý bude mať v konečnom dôsledku právo voľby medzi rozhodcovským alebo civilným súdom, bude takmer vždy veriteľ, nakoľko miera jeho práv voči druhej zmluvnej strane v súvislosti s mierou práv a povinností dlžníka zabezpečuje takmer úplnú dominanciu v tomto zmluvnom vzťahu a minimalizuje dôvody na podanie žaloby zo strany dlžníka. Vychádzajúc z ustanovení rozhodcovskej doložky je zrejmé, že oprávnený koncipovaním daného znenia rozhodcovskej doložky sledoval, aby spory boli riešené na súde, ktorý sa nachádza v mieste

jeho sídla za účelom minimalizácie jeho nákladov a reálneho sťaženia uplatnenia práv spotrebiteľa. Tým došlo k narušeniu rovnováhy medzi zmluvnými stranami v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ vzhľadom na značnú vzdialenosť miesta konania, ako aj na svoje majetkové a zárobné pomery sa dostal do zhoršeného postavenia. Tieto skutočnosti vyhodnotil tak, že rozhodcovská doložka v zmluve o úvere bola už v čase jej uzatvorenia neprijateľnou podmienkou, a teda od počiatku neplatnou v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvárania zmluvy. Rozhodcovské konanie sa uskutočnilo bez riadneho zmocnenia zo strany zmluvných strán a rozhodcovský rozsudok, vydaný v takomto konaní, nemôže byť riadnym exekučným titulom. Exekučný súd považoval predložený exekučný titul za materiálne nevykonateľný a absenciu tejto jeho vlastnosti za neodstrániteľnú prekážku, brániacu pri vykonávaní exekúcie, a preto podľa § 57 ods. 1 písm. g/ zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“) exekúciu vyhlásil za neprípustnú a zastavil ju.

Na odvolanie oprávneného vec prejednal Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací. Po preskúmaní napadnutého uznesenia rozhodol uznesením zo dňa 31. júla 2012, č. k. 2CoE/282/2012-39 tak, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia poukázal na ust. § 44 ods. 1 a 2 Exekučného poriadku; § 45 ods. 1 písm. b/, c/ a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „ZoRK“); § 2 písm. b/ a § 3 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

K námietke oprávneného o nesprávnom právnom posúdení zmluvy, záväzok ktorej sa v predmetnom konaní vymáhal, odvolací súd uviedol, že posúdenie, či konkrétny úverový vzťah je alebo nie je vzťahom o spotrebiteľskom úvere, závisí predovšetkým od predmetu právneho vzťahu a od postavenia účastníkov tohto vzťahu (teda nie od vôle zmluvných strán, ktoré sa dohodli, že ich úverový vzťah sa bude riadiť Obchodným zákonníkom). Je nepochybné, že v danom prípade bol poskytovateľom úveru oprávnený, ktorý ho poskytol v rámci svojho podnikania, a to v rámci predmetu svojej činnosti. Druhou zmluvnou stranou bola fyzická osoba nepodnikateľ, ktorá nemohla ovplyvniť znenie predmetnej zmluvy. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na § 2 písm. a/ a § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001

Z. z. o spotrebiteľských úveroch a má za to, že takýto vzťah je v zmysle týchto ustanovení nepochybne spotrebiteľským úverom. Oprávnený ďalej nepochybňoval, že by v predmetnej zmluve nebolo dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy. Takisto boli splnené podmienky podľa § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch výslovne uvádza, na ktoré zmluvy (pokiaľ spĺňajú uvedené podmienky) sa nevzťahuje. Teda vyníma zo svojej pôsobnosti určité úverové zmluvy, ktoré presne špecifikuje v § 1 ods. 2 a 3. Úverová zmluva medzi oprávneným a povinným nie je ani jednou zo zmlúv uvedených v § 1 ods. 2 a 3 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. To znamená, že je úverovou zmluvou, na ktorú sa uvedený zákon vzťahuje v plnom rozsahu. Úverové zmluvy sa v zmysle § 261 ods. 3 Obchodného zákonníka riadia Obchodným zákonníkom, avšak ten neobsahuje žiadnu úpravu spotrebiteľských vzťahov, a preto sa na spotrebiteľské vzťahy v zmysle § 1 ods. 2 Obchodného zákonníka vzťahujú predpisy občianskeho práva, tak zákon č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ako aj Občiansky zákonník. Exekučný súd preto správne posúdil vzťah medzi oprávneným a povinnou ako vzťah spotrebiteľský a v zmysle uvedeného preskúmal exekučný titul aj bez návrhu v súlade s § 44 Exekučného poriadku a § 45 ZoRK.

K dôvodu odvolania, podľa ktorého exekučný súd posudzoval vec, o ktorej už raz právoplatne rozhodol, odvolací súd poukázal na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – rozsudok z 27. januára 2007, sp. zn. 3Cdo/164/1996.

Oprávnený v odvolaní vyjadril nesúhlas s právnym názorom prvostupňového súdu o výlučne danej právomoci rozhodcovského súdu. Odvolací súd v tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie, ku ktorému došiel súdny dvor Európskej únie pri výklade Smernice Rady č. 93/13/EHS vo veci C-40/08. Podľa neho sa Smernica č. 93/13/EHS má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o návrhu na výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku, ktorý bol vydaný bez účasti spotrebiteľa, musí hneď, ako sa oboznámi s právnymi a skutkovými okolnosťami, potrebnými na tento účel preskúmať ex offo nekalú povahu rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve, uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom v rozsahu, v akom podľa vnútroštátnych procesných pravidiel môže takéto posúdenie vykonať v rámci obdobných opravných prostriedkov vnútroštátnej povahy. Ak je to tak, prináleží vnútroštátnemu súdu vyvodiť všetky dôsledky, ktoré z toho

podľa daného vnútroštátneho práva vyplývajú, s cieľom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol uvedenou doložkou viazaný.

K námietke oprávneného, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, odvolací súd uviedol, že rozhodcovský rozsudok má podľa § 35 ZoRK pre účastníkov účinky ako právoplatný rozsudok. Podľa ZoRK to platí aj pre rozhodnutia, vydané rozhodcovským súdom v konaní podľa ZoRK. Rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale rozhodcovský súd ju získa až na základe dohody medzi účastníkmi sporu v rozhodcovskej zmluve. Z tohto dôvodu je pre posúdenie, či súdu bol alebo nebol predložený exekučný titul, nevyhnutnou súčasťou prieskumu zisťovanie, či bol rozhodcovský rozsudok vydaný na základe rozhodcovskej zmluvy či už vo forme osobitnej zmluvy, alebo doložky k inej zmluve. Pokiaľ rozhodcovská doložka trpí absolútnou neplatnosťou, ide o právny úkon, ktorý neexistuje a pokiaľ bol vydaný na základe takéhoto právneho úkonu, rozhodcovský rozsudok trpí neúčinnosťou, nakoľko rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia. Rozhodcovskú doložku, koncipovanú v takom znení, ako vyplýva z bodu 17 Zmluvy o úvere, exekučný súd správne právne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, obsiahnutú v spotrebiteľskej zmluve. Podstatnou skutočnosťou z hľadiska vyslovenia absolútnej neplatnosti tohto dojednania je skutočnosť, že táto podmienka nebola so spotrebiteľom individuálne dohodnutá, čo vyplýva z jej zaradenia do všeobecných podmienok poskytnutia úveru vopred pripravenej zmluvy a celkom zjavne tak nemal spotrebiteľ reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť, resp. niektoré zo zmluvných dojednaní vylúčiť. Odvolací súd mal za to, že už samotná forma, v akej sú zmluvné dojednania napísané – a to drobulinkým ťažko čitateľným, resp. takmer nečitateľným husto popísaným textom – už sama osebe podstatne sťažuje reálne oboznámenie sa spotrebiteľa s obsahom dojednaní v takomto texte obsiahnutými. Takto vnútená podmienka, ktorá sa netýka priamo predmetu zmluvy, ktorá zvyšuje nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom, je neprijateľnou podmienkou v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, na základe ktorého je potrebné túto rozhodcovskú doložku vyhodnotiť ako neprijateľnú podmienku zmluvy, a teda za absolútne neplatný právny úkon. Odvolací súd ďalej dodal, že rozhodcovská zmluva bola vnútená ako doložka zapracovaná do Všeobecných podmienok poskytnutia úveru na zadnej strane formulára zmluvy. Spotrebiteľ, ak chcel získať predmet zmluvy, kvôli ktorému zmluvu uzatváral, nemal inú možnosť, než túto podmienku prijať. Už táto skutočnosť zvyšuje nerovnováhu medzi

dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa. Rozhodcovské konanie je založené práve na tom, že zmluvné strany sa spoločne dohodnú na výbere osôb (súdu), ktorých objektívnosti a úsudku dôverujú. Naopak, ak dodávateľ vnucuje rozhodovanie sporu jednostranne určeným rozhodcom tak, ako to vyplýva z formulára predtlačie predmetnej úverovej zmluvy svojím spotrebiteľom, tým spôsobuje značnú nerovnováhu vo vzájomných vzťahoch medzi ním a konkrétnym spotrebiteľom. Exekučný súd preto správne vyhodnotil rozhodcovskú doložku ako neprijateľnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Neprijateľné podmienky sú v zmysle § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy neplatné.

Odvolací súd ďalej poukázal aj na ust. § 23a zákona č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy, ako aj na § 6 ods. 3 tohto zákona. Zároveň poukázal aj na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky z 24. februára 2011, č. k. IV ÚS 55/2011-19.

K námietke oprávneného, že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, odvolací súd poukázal na ust. § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, v zmysle ktorého súd zastaví exekúciu na návrh alebo aj bez návrhu, na ktorý správne poukázal aj exekučný súd vo svojom rozhodnutí.

Tvrdenie oprávneného, že v predmetnej zmluve o úvere nemusela byť ako podstatná náležitosť dohodnutá o. i. aj ročná percentuálna miera nákladov tak, ako to nesprávne uvádza v odôvodnení prvostupňový súd a taktiež tvrdenie oprávneného o nesprávnom posúdení neprimeranosti úrokov z omeškania, považoval odvolací súd za irelevantné, nakoľko takéto tvrdenie odôvodnenie napadnutého uznesenia neobsahuje. Odvolací súd na záver uviedol, že ďalšie námietky oprávneného nemali takú povahu, že by boli relevantné privodiť zmenu alebo zrušenie napadnutého rozhodnutia.

Odvolací súd preto podľa § 219 ods. 1 O. s. p. napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu podal dovolanie oprávnený, ktoré odôvodnil tým, že:

- a) súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. a/ O. s. p.),
- b) v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. d/ O. s. p.)
- c) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. e/ O. s. p.),
- d) súd svojím postupom odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom (ust. § 241 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s ust. § 237 písm. f/ O. s. p.),
- e) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie (ust. § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.).

Oprávnený má v dovolaní za to, že odvolací súd sa odvoláva na nekonkrétne ustanovenia Smernice Rady č. 93/13/EHS a vnútroštátne právne normy, ktoré upravujú režim spotrebiteľských zmlúv. Takéto posúdenie trpí aj základnými vadami svojej nepreskúmateľnosti a arbitrárnosti a z tohto dôvodu porušuje právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy. Podľa názoru oprávneného, tvrdenia súdu (rozhodcovská doložka spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán ku škode spotrebiteľa; spotrebiteľ si len s ťažkosťou mohol byť vedomý následkov, ktoré uzavretie rozhodcovskej doložky v takomto znení spôsobí, a preto od neho nemožno vzhľadom na jeho úroveň informovanosti a jeho vyjednávaciu silu spravodlivo požadovať, aby porozumel jeho významu) nie sú akokoľvek zdôvodnené a preukázané a rovnako aj tvrdenie (žaloby, ktorých cieľom je uspokojovanie nárokov z úverových zmlúv podáva v zásade len veriteľ z úverového vzťahu na ním zvolený rozhodcovský súd) predstavuje ničím nepreukázanú domnienku súdu, ktorá nemá základ v právnych či skutkových súvislostiach.

Ďalej oprávnený namieta, že súdy sa vôbec vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s judikatúrou Súdneho dvora a zároveň nezdôvodnili, prečo považujú rozhodcovskú doložku za neprijateľnú podmienku v zmluve o úvere.

Oprávnený má za to, že v danom prípade je nutné požiadať najmä o výklad pojmu „nekalá zmluvná podmienka“ v kontexte tohto sporu Súdny dvor Európskej únie.

Oprávnený preto žiada, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu v celom rozsahu zrušil a keďže rovnakými vadami je postihnuté aj rozhodnutie prvostupňového súdu žiada, aby dovolací súd v celom rozsahu zrušil označené uznesenie prvostupňového súdu a vec vrátil prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a v prípade úspechu žiada, aby mu bola priznaná náhrada trov dovolacieho konania. Taktiež navrhuje, aby súd na základe § 109 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243c O. s. p. a čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní EÚ prerušil konanie a Súdnemu dvoru Európskej Únie na základe čl. 267 ods. 3 Zmluvy o fungovaní Európskej Únie predložil prejudiciálne otázky v znení uvedenom v dovolaní. Oprávnený ďalej navrhol, aby dovolací súd postupoval podľa ust. § 243 O. s. p. a rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 31. júla 2012, sp. zn. 2CoE/282/2012.

Povinná sa k dovolaniu oprávneného nevyjadрила.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania v zmysle § 240 ods. 1 O. s. p. a po preskúmaní veci v zmysle § 242 ods. 1 O. s. p. dospel k záveru, že v danej veci dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 239 ods. 1 O. s. p. dovolanie je tiež prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak

a) odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa,

b) odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenstiev (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa §109 ods. 1 písm. c/.

Podľa § 239 ods. 2 O. s. p. dovolanie je prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak

a) odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

b) ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia,

c) ide uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorý je prípustný len proti zákonom výslovne určeným právoplatným rozhodnutiam odvolacieho súdu.

V predmetnej veci odvolací súd napadnutým uznesením potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa. Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení nevyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, nejde ani o uznesenie uvedené v § 239 ods. 2 písm. b/ a c/. Rovnako na danú vec nemožno aplikovať ani prípady upravené v § 239 ods. 1 O. s. p. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania v zmysle § 239 O. s. p. nie je proti napadnutému uzneseniu daná.

Vzhľadom na obsah dovolania, ako aj na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd, uvedených v § 237 O. s. p. (§ 242 ods. 1 O. s. p.), zaoberal sa dovolací súd otázkou, či konanie netrpí niektorou z nich. V zmysle § 237 O. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g) rozhodoval vylúčený sudca, alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Oprávnený vo svojom dovolaní uviedol, že v konaní došlo k vadám uvedeným v ust. § 237 písm. a/, d/, e/ a f/, ktorými odôvodňoval prípustnosť dovolania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by konanie pred súdmi nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z oprávneným uvedených procesných väd. Oprávnený vady v zmysle § 237 písm. b/, c/ a g/ O. s. p. nenamietal a tieto nezistil ani Najvyšší súd Slovenskej republiky.

Oprávnený namietal, že v danom prípade sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p.

Právomoc súdu je upravená v ust § 7 a § 8 O. s. p. Z tohto ustanovenia vyplýva, že v občianskom súdnom konaní súdy prejednávajú a rozhodujú spory a iné právne veci, ktoré vyplývajú z občianskoprávných, pracovných, rodinných, obchodných a hospodárskych vzťahov, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 1 O. s. p.). V občianskom súdnom konaní súdy preskúmavajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci a rozhodujú o súlade všeobecne záväzných nariadení orgánov územnej samosprávy vo veciach územnej samosprávy so zákonom a pri plnení úloh štátnej správy aj s nariadením vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy, pokiaľ ich podľa zákona neprejednávajú a nerozhodujú o nich iné orgány (§ 7 ods. 2 O. s. p.). Iné veci prejednávajú a rozhodujú súdy v občianskom súdnom konaní, len ak to ustanovuje zákon (§ 7 ods. 3 O. s. p.).

Nedostatok právomoci súdu je neodstrániteľnou podmienkou konania, ktorá má za následok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu je daná, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej mal rozhodnúť iný orgán.

Oprávnený v danom prípade namietal, že súdy nesprávnou a ústavne nesúladnou interpretáciou normatívnych ustanovení (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 ZoRK) sa postavili do pozície orgánu, vykonávajúceho komplexné preskúmanie exekučného titulu metódou, ktorá im v rámci zverenej právomoci ako exekučným súdom neprináleží, čím

prekročil mieru možného rozhodovania o zákonom vymedzenom okruhu spoločenských vzťahov a porušil tak zásadu legality (čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky).

Dovolací súd má za to, že súdy rozhodovali vo veci, ktorá patrí do ich právomoci. Z obsahu tejto námietky sa javí, že nejde o námietku oprávneného o nedostatku právomoci súdov, ale napáda vecnú správnosť právnych záverov súdov (ich právneho posúdenia veci), na ktorých v danom prípade založili svoje rozhodnutia.

Napadnuté rozhodnutie bolo vydané v exekučnom konaní, v ktorom rozhodovanie súdov vyplýva jednoznačne priamo zo zákona napr. z ustanovenia § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku.

Vzhľadom na uvedené, námietka oprávneného o existencii vady konania v zmysle § 237 písm. a/ O. s. p. nie je dôvodná.

Oprávnený ďalej namietal, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v § 237 písm. d/ O. s. p., t. j. že sa v tej istej veci už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie.

Ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p. ustanovuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej teda bráni tomu, aby vec, o ktorej bolo právoplatne rozhodnuté, bola znovu prejednávaná. V zmysle tohto zákonného ustanovenia ide o rovnakú (tú istú) vec vtedy, ak ide v novom konaní o ten istý nárok alebo stav, v ktorom bolo už právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka toho istého predmetu konania a tých istých účastníkov. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav, vymedzený žalobným petitom, vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený, t. j. o nárok založený na rovnakom právnom dôvode a vyplývajúci z rovnakých skutkových okolností. Pre posúdenie, či je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci, nie je významné, ako bol skutok, ktorý bol predmetom konania, posúdený po právnej stránke. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, keď bol skutok súdom posúdený po právnej stránke nesprávne alebo neúplne. Pokiaľ ide o totožnosť účastníkov, nie je samo osebe významné, ako majú tí istí účastníci v rôznych konaniach rozdielne procesné postavenie (napr. ak v jednom konaní vystupujú ako žalovaní a v druhom

ako žalobcovia). Tých istých účastníkov sa konanie týka aj vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia (z dôvodu singularnej alebo univerzálnej sukcesie) účastníkov, ktorí sú (boli) účastníkmi už skončeného konania.

Z obsahu spisu vyplýva, že v danom prípade konaniu v exekučnej veci oprávneného: P., s. r. o., B., IČO: X., zastúpeného: F. P., s. r. o., G., IČO: X., proti povinnej A. O., nar. X., bytom V.V., o vymoženie sumy 543,72 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Lučenec pod sp. zn.: 14Er/942/2007, na základe exekučného titulu, ktorým je rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti S. R., a. s., zo dňa 21. augusta 2007, sp. zn. SR 6198/07, nepredchádzalo žiadne iné konanie na exekučnom súde a vo veci nebolo predtým rozhodnuté.

Vzhľadom na uvedené, konanie nie je zaťažené oprávneným namietanou vadou uvedenou v ust. § 237 písm. d/ O. s. p.

Ďalej je oprávnený toho názoru, že konanie je postihnuté vadou uvedenou v ust. § 237 písm. e/ O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný.

Občianske súdne konanie je ovládané dispozičnou zásadou a začína sa na návrh. Bez návrhu možno začať konanie vo veciach uvedených v ust. § 81 ods. 1 a 2 O. s. p. Ak nebol podaný návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ide o neodstrániteľný nedostatok podmienky konania. Ak takéto konanie napriek tomu prebieha, treba ho v ktoromkoľvek štádiu konania zastaviť.

Oprávnený namietal, že súdy oboch stupňov interpretovali a následne aplikovali ust. § 45 ods. 2 ZoRK, akoby upravovalo konanie bez návrhu vždy vtedy, ak súd zistí v rozsudku rozhodcovského súdu nedostatky, bližšie špecifikované v ust. § 45 ods. 1 písm. b/ alebo c/ ZoRK.

Exekučný súd v danej veci začal konať na základe žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, tzn., že v danej veci bol návrh na začatie exekučného konania podaný. Prvostupňový aj odvolací súd v odôvodnení rozhodnutia správne poukázali na ust. § 58 ods. 1 Exekučného poriadku, podľa ktorého súd zastaví

exekúciu na návrh alebo aj bez návrhu, ak zistí, že exekučný titul nespĺňa formálne alebo obsahové náležitosti.

Námietka oprávneného o existencii vady uvedenej v ust. § 237 písm. e/ O. s. p. nie je opodstatnená.

Oprávnený v dovolaní tiež namietal, že odvolací súd svojím postupom oprávnenému ako účastníkovi konania odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p.

Naplnenie tejto vady oprávnený vyvodzuje z toho, že súdy oboch stupňov nevyzvali ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch, a keď v súdnom konaní nerešpektovali právo účastníka na to, aby jeho právna vec bola vnútroštátnym súdom rozhodovaná na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého po vstupe Slovenskej republiky do EÚ je aj výklad práva podľa č. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ v konaní o prejudiciálnej otázke.

Podľa § 237 písm. f/ O. s. p. dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký postup súdu, ktorým znemožní účastníkovi konania realizáciu procesných práv priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom za účelom obhajenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Musí však ísť o znemožnenie realizácie konkrétnych procesných práv, ktoré by inak účastník mohol pred súdom uplatniť a z ktorých v dôsledku nesprávneho postupu súdu bol vylúčený.

Podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Obsah práva na spravodlivý súdny proces nespočíva len v tom, že osobám nemožno brániť v uplatnení práva, alebo ich diskriminovať pri jeho uplatňovaní, obsahom tohto práva je i relevantné konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (IV. ÚS 252/04).

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že exekučný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil. Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu.

Oprávnený v dovolaní ďalej tvrdil, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p). Iná vada konania je procesná vada, ktorá na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne rozhodnutie

vo veci. Dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tohto tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné; o tento prípad ale v prejednávanej veci nejde.

K námietke oprávneného ohľadom nesprávneho právneho posúdenia veci podľa ust. § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p. dovolací súd dodáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis, alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O. s. p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia oprávneného boli opodstatnené, mohli mať za následok nanajvyš vecnú nesprávnosť napadnutého uznesenia, ale nezakladali by súčasne prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval, alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné, ale o taký prípad v danej veci nejde.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p., ani z ustanovenia § 237 O. s. p. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto dovolanie oprávneného odmietol podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p. ako smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnej zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnej nepriznal z dôvodu, že nepodala návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 25. januára 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová